autism Sverige

2. Styrande regelverk

- Skollagen, styrdokument och barnkonventionen

En utbildning för Autism Sverige, framtagen av
Skolprojektet Autism Örebro län och SV Örebro län.

Skolprojektet autism Örebro län

Studieförbundet Vuxenskolan

Upplägg

- Styrdokument – lagar & konventioner
- Extra anpassningar & särskilt stöd
- Skolplikt
- Distansundervisning som särskilt stöd
- Förändringar i skollagen
- Nyckelbudskap

Pausa filmen!

1. Vilka lagar och konventioner styr svensk skola?
2. Vilka andra riktlinjer och direktiv styr skolan?

Mål 4 Agenda 2030

- Säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet
- Främja livslångt lärande för alla
- Ge likvärdig tillgång till alla utbildningsnivåer oavsett t.ex. kön, funktionsnedsättning osv
  - **Delmål 4.5** Utrota diskriminering
  - **Delmål 4A** Skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer

FNs barnkonvention

- Bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn
- 54 rättigheter (artiklar) som är lika viktiga
- Är svensk lag sedan 1 januari 2020

Kärnbudskap:
Alla barn har rätt till utbildning. Grundläggande utbildning ska vara obligatorisk och kostnadsfri!

Fyra grundläggande artiklar

Ska alltid beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

Art. 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Art. 3: Vid alla beslut som rör barn, ska det i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Art. 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Art. 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Pausa filmen!

1. Vilka artiklar följer skolan bäst? Varför?
2. Vilka artiklar följer skolan sämst? Varför?

Skollagen

- Styr skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet
- Reglerar rättigheter och skyldigheter för barn, elever, vårdnadshavare och huvudmän
- Innehåller grundläggande bestämmelser mål och ansvar

- **Samverkande lagar**:
  diskrimineringslagen, förvaltningslagen, föräldrabalken, kommunallagen, offentlighets,- och sekretesslagen, patientsäkerhetslagen (elevhälsa)

Läroplanen

- Skolans grundläggande mål, värdegrund, kursplaner och kunskapskrav

  Syfte: Säkerställa att Skollagen följs

- Bestäms av regeringen
- Gäller för alla skolor i Sverige
- Stödja lärarnas arbete och informera elever och föräldrar förväntningar

- Stor ändring 2011. Negativa konsekvenser för elever med NPF

Kursplaner

Skolformer - Grundskola, anpassad grundskola, specialskola, sameskola

Innehåll - Ämnets syfte, centralt innehåll, kunskapskrav

Användning - Planering av undervisning, bedömning och betyg

Övergripande syfte - Likvärdig utbildning i hela landet

Extra anpassningar & särskilt stöd

Extra anpassningar

Upphör gälla 1 juli 2028

Extra anpassningar

- I skolmiljön **inom** ordinarie undervisning
- Kräver **inte** beslut från rektor. Lärare fri att göra det som hen anser bäst

Exempel: Placering i klassrummet/matsalen, anpassade uppgifter, längre tid till uppgifter, vissa typer av hjälpmedel, avvikelser från mobilförbud / keps

Tas bort från och med 1 juli 2028. Men, vissa anpassningar kan gå under ”ledning och stimulans” i SkolL 3 kap 2§

Särskilt stöd

Särskilt stöd

- **Ska** beslutas av rektor
- Stödbehov som går **utanför** ordinarie undervisning
- Kostar ofta mer, ges mer sällan
- Särskilt stöd redovisas alltid i åtgärdsprogrammet

Exempel: Uppmötande vid skolstart, del av dag i liten grupp, förkortade dagar, anpassa bort ämnen. Specialpedagogiska insatser under längre tid

Skolplikt

- Världsunik
- Krav på fysisk skola och delta i undervisning
- Brott mot skolplikt kan leda till vite

Undantag skolplikt

- Skolpliktigt barn kan få fullgöra skolplikten på annat sätt
  OBS, mycket starka skäl krävs
- Beslut gäller max ett år
- Undantagsfall prövas enskilt

Distansundervisning som särskilt stöd

22 Kap. 5 § SkolL
Distansundervisning får användas som särskilt stöd enligt 3 kap. 11 a § i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik, om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga och om elevens vårdnadshavare medger att sådan undervisning används. I lågstadiet får dock sådan undervisning användas som särskilt stöd endast om det finns synnerliga skäl.

Ramar
- Godkänd huvudman
- Huvudregel: distansundervisning endast i mellanstadiet och högstadiet

Per sommar 2026: Skola i Göteborg, Uppsala och Stockholm x2. Göteborg & Vittra har riksintag!

Pausa filmen!

1. Vilka fördelar finns det med distansundervisning?
2. Vilka nackdelar finns det med distansundervisning?
3. Vilka barn skulle gynnas mest av att få undervisning på distans?

Ändringar juli 2028

Ändring i skollagen

- Ändras succesivt 1 juli 2026-2 juli 2028

1 januari 2027

- Friskolor faller under OSL → Bättre insyn

1 juli 2028

- Förskoleklassen blir nya årskurs 1, obligatorisk → förlängd skolplikt
- Nya läroplaner och kursplaner
  - Större fokus på att läsa, skriva, räkna
  - Mindre fokus på analys och egna slutsatser i yngre åldrar

Ändring i skollagen

Tillämpas från och med 1 juli 2028

- Screeningtest för att fånga upp elever med stödbehov

1. Stödundervisning i svenska, svenska som andraspråk och matte
2. Utredning om särskilt stöd
3. Inget behov av åtgärd

- Stödundervisning max två månader per termin
- Nytt betygssystem – skarpa linjer för godkänt tas bort

Ändring i Särskilt stöd

Tillämpas från och med 1 juli 2028

- Särskilt stöd behöver inte längre ges med utgångspunkt i den egna klassen
  → Elever slipper ”misslyckas” först

- Lärare/mentor anmäler **skriftligen** behov av utredning till rektor
  - Rektor ska utreda behovet skyndsamt

- Lättare att besluta om undervisning i smågrupper & enskilt

- Beslut om anpassad studiegång ses som sista åtgärd

“Pysparagrafen”

10 Kap. 21 § SkolL
Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20§§ bortses från enstaka delar av betygskriterierna för årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygskriterierna för ett visst betyg.

Tillämpas till och med 2 juli 2028

10 Kap. 21 § SkolL
Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av den del av ett ämnes kursplan som avser mål och innehåll. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna tillgodogöra sig dessa delar.

Tillämpas från och med 2 juli 2028

Föreläsningens nyckelbudskap

- Barnkonventionen är lag
- Skollagen och läroplanen samverkar
- Ändringar 2011 förstörde mycket
- Fler huvudmän tillåts bedriva distansundervisning
- Stora, beslutade ändringar i skollagen med tillämpning 2028
- Pysparagrafen kan användas

autism Sverige

Tack för att du tittat på filmen!

En utbildning för Autism Sverige, framtagen av
Skolprojektet Autism Örebro län och SV Örebro län.

Skolprojektet autism Örebro län

Studieförbundet Vuxenskolan